

● **ดร.อริชเมน พิษขจรกุล**

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขนส่งระบบราง

ปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นชาติที่มีรายได้ในระดับปานกลางและยังคงมีเป้าหมายมุ่งสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อการนี้จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศในวงกว้าง

จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น พร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คือ ระบบการสื่อสาร ระบบการเงิน และระบบการขนส่งเพื่อสนับสนุนโอกาสทางการค้าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

รวมถึงเพื่อกระจายโอกาสและความเจริญให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ นำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจของประเทศไทยและเศรษฐกิจในระดับสากล

จากยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่งระบบรางของประเทศไทย (ปี 2557-2559) ได้กล่าวถึง “การพัฒนาขบวนขนส่งทางราง” ไว้โดยหลักๆ 2 ประการ ได้แก่ 1.ระบบขนส่งทางรถไฟซึ่งจะพัฒนาเป็นทางคู่ (Double track) เป็นสำคัญ และ 2.รถไฟความเร็วสูง ซึ่งจะดำเนินการเป็นเครือข่ายการขนส่งมวลชนเป็นสำคัญ โดยมีประเด็นท้าทายในเรื่องความคุ้มค่าต่อการลงทุน และความยั่งยืนของระบบรางในอนาคต

ในประเด็นข้างต้นอาจใช้กรณีศึกษาจากต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐเกาหลีซึ่งได้ลงทุนพัฒนาการขนส่งระบบรางไปก่อนหน้าประเทศไทยจนสามารถดำเนินการอย่างยั่งยืนด้วยตนเอง จึงเป็นกรณีศึกษาที่สำคัญสำหรับประเทศไทยในการดำเนินรอยตามทั้งในเชิงนโยบายทางเศรษฐศาสตร์ ความเหมาะสมทางสังคมศาสตร์ และการบังคับใช้กฎหมายให้ตอบโต้ภัยกับการใช้ขบวนระบบราง

ในปี 2555 รัฐบาลจีนเร่งดำเนินการพัฒนาระบบรถไฟในภาคตะวันตก โดยมีนครเฉิงตูและนครฉงชิ่งเป็นศูนย์กลาง จากการดำเนินนโยบายดังกล่าว ระบบรางรถไฟในภาคตะวันตกของจีนจึงขยายตัวคู่ขนานกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน

ทั้งนี้เนื่องมาจากการขนส่งระบบรางทำให้ต้นทุนการขนส่งราคาลดลงและรวดเร็วขึ้น อีกทั้งเส้นทางรถไฟสายดังกล่าวยังเป็นส่วนหนึ่งของแผนโครงการพัฒนาเครือข่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีนที่มีชื่อว่า “เขตเศรษฐกิจเส้นทางสายไหม” ซึ่งเขตเศรษฐกิจดังกล่าวจะมีปริมาณผู้บริโภคราว 3,000 ล้านคน และมีประเทศที่ทางรถไฟผ่านเข้าร่วมกว่า

40 ประเทศในอนาคต ส่งผลทำให้ นครฉงชิ่งมีศักยภาพทางเศรษฐกิจอย่างมาก เนื่องจากเป็นต้นทางของเส้นทางการค้าระหว่างประเทศขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

ปัจจุบัน จีนมีโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงที่ยาวที่สุดในโลกและมีแผนขยายโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ โดยได้บรรลุข้อตกลงเบื้องต้นกับประเทศในอาเซียน ได้แก่ เวียดนาม ลาว ไทย กัมพูชา มาเลเซีย และสิงคโปร์ เรียกว่า เส้นทางสายคุนหมิง-สิงคโปร์

เมื่อกล่าวถึงประเทศไทย อยู่ในตำแหน่งที่ได้เปรียบทางเศรษฐกิจในฐานะศูนย์กลางของภาคเหนือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเคลื่อนไหวทางการค้าที่สำคัญใน

กลุ่มประเทศที่มีมูลค่าสูงของภูมิภาค คือจีน มาเลเซีย สิงคโปร์ จำเป็นต้องใช้ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ผ่านไทย ในขณะที่เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา ต่างก็มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในอนาคตการค้าระหว่างประเทศเหล่านั้นก็จำเป็นต้องอาศัยระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ผ่านไทยด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ความสามารถดังกล่าวขึ้นอยู่กับมีระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็วท่ามกลางเศรษฐกิจที่กำลังพัฒนา ภายใต้กรอบกฎหมายที่ปลอดภัยและเป็นธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยยิ่งขึ้น

ความตื่นตัวที่จะผลักดันรูปแบบการขนส่งอื่นที่สามารถขนส่งได้คราวละหลายๆ แทนที่การขนส่งทางถนน (Shift Mode) ในไทยแสดงออกผ่านการพัฒนาระบบรางที่กำลังขยายตัวมากขึ้น ทั้งการขยายเส้นทางรถไฟฟ้ามวลชนในเมืองหลวงและการขยายเส้นทางรถไฟในส่วนภูมิภาค โดยผลักดันโครงการรถไฟทางคู่และโครงการรถไฟความเร็วสูง (High Speed Train) ระหว่างเมืองและการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

ตลอดจนการพัฒนาองค์กรที่รับผิดชอบโดยการจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) เพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งมีแต่รถไฟไทย (ร.ฟ.ท.) และท้ายที่สุดได้มีการจัดตั้งกรมการขนส่งทางรางขึ้นให้อยู่ในสังกัดกระทรวงคมนาคม พร้อมทั้งยกวาง พ.ร.บ.การขนส่งทางราง พ.ศ.... เพื่อให้อำนาจกรมการขนส่งทางรางดูแลรับผิดชอบกิจการรถไฟและรถไฟฟ้ามวลชน

จะเห็นได้ว่าการขนส่งระบบรางมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมาก ซึ่งในประเทศไทยได้พัฒนาการขนส่งระบบรางมาอย่างยาวนาน และได้มีการออกกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการส่งเสริม

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/ทัศนะ

วันที่: ศุกร์ 13 ธันวาคม 2562

ปีที่: 33

ฉบับที่: 11404

หน้า: 10(ซ้าย)

Col.Inch: 59

Ad Value: 141,600

PRValue (x3): 424,800

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: กฎหมาย 4.0: ชนส่งระบบราง

ควบคุมดูแลการขนส่งระบบรางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่เนื่องด้วย
วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีมีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
รวดเร็วในการขนส่งระบบราง จึงส่งผลให้กฎหมายที่บังคับใช้อยู่อาจจะ
ไม่สอดคล้องกับยุคสมัยและการขนส่งระบบรางที่เปลี่ยนรูปแบบไป
อีกทั้งการเชื่อมต่อระหว่างประเทศที่มีการเข้าถึงกันมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง
ระบบรางมาพิจารณาถึงเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน และควรกำหนด
แนวทางและนำเสนอกฎหมายใหม่ๆ ที่สามารถนำมายกระดับและอุดช่องว่าง
ที่เกิดขึ้นเพื่อการพัฒนาการขนส่งระบบรางของประเทศไทยให้สามารถ
แข่งขันกับประเทศอื่นในภูมิภาคได้